

$\pi=3.1415926535897932384626433832795028841971693993751058209749445923078164062862899862803$
48253421170679821480865132823066470938446095505822317253594081284811174502841027019385211
05559644622948954930381964428810975665933446128475648233786783165271201909145648566923460
34861045432664821339360726024914127372458700660631558817488152092096282925409171536436789
25903600113305305488204665213841469519415116094330572703657595919530921861173819326117931
05118548074462379962749567351885752724891227938183011949129833673362440656643086021394946
39522473719070217986094370277053921717629317675238467481846766940513200056812714526356082
77857713427577896091736371787214684409012249534301465495853710507922796892589235420199561
12129021960864034418159813629774771309960518707211349999998372978049951059731732816096318
59502445945534690830264252230825334468503526193118817101000313783875288658753320838142061
717766914730359825349042875546873115956286388235378759375195778...

Wisława Szymborska

Liczba Pi

Podziwu godna liczba Pi
trzy koma jeden cztery jeden.
Wszystkie jej dalsze cyfry też są początkowe
pięć dziewięć dwa, ponieważ nigdy się nie kończy.
Nie pozwala się objąć *sześć pięć trzy pięć* spojrzeniem,
osiem dziewięć obliczeniem,
siedem dziewięć wyobraźnią,
a nawet *trzy dwa trzy osiem* żartem, czyli porównaniem
cztery sześć do czegokolwiek
dwa sześć cztery trzy na świecie.
Najdłuższy ziemski wąż po kilkunastu metrach się urywa.
Podobnie, choć trochę później, czynią węże bajeczne.
Korowód cyfr składających się na liczbę Pi
nie zatrzymuje się na brzegu kartki,
potrafi ciągnąć się po stole, przez powietrze,
przez mur, liść, gniazdo ptasie, chmury, prosto w niebo,
przez całą nieba wzdętość i bezdenność.
O, jak krótki, wprost mysi, jest warkocz komety!
Jak wąty promień gwiazdy, że zakrzywia się w lada przestrzeni!
A tu dwa trzy piętnaście trzysta dziewiętnaście
mój numer telefonu twój numer koszuli
rok tysiąc dziewięćset siedemdziesiąty trzeci szóste piętro
ilość mieszkańców sześćdziesiąt pięć groszy
obwód w biodrach dwa palce szarada i szyfr,
w którym słowiczku mój a leć, a piej
oraz uprasza się zachować spokój,
a także ziemia i niebo przeminą,
ale nie liczba Pi, co to to nie,
ona wciąż swoje niezłe jeszcze *pięć*,
nie byle jakie *osiem*,
nie ostatnie *siedem*,
przynaglając, ach przynaglając gnuśną wieczność
do trwania.

Jak zapamiętać liczbę π ?

Kto z woli i myśli zapagnie Pi spisać cyfry, ten zdoła.

*Kuć i orać w dzień zawzięcie,
Bo plonów niema bez trudu!
Złocisty szczęścia okręćcie,
Kołyszysz...
Kuć! My nie czekajmy cudu.
Robota to potęga ludu!*

(Kazimierz Cwojdziański, 1930)

*Już i Lato i Deyna
strzelili do bramki obcej
dwa karne
Lubański dostrzegł mistrza Szarmacha
gdy on tak wypuścił cios szacha
że zdobyć musi cel gry
krzyknął Gol na Mundial Argentyna*

*Daj, o pani, o boska Mnemozyna, pi liczbę,
którą też zowią ponętnie Ludolfiną, pamięci
przekazać tak, by jej dowolnie oraz szybko do
pomocy użyć; gdy się problemu nie da inaczej
rozwiązać, pauza - to zastąpić liczbami.*

*How I want a drink, alcoholic of course, after
the heavy lectures in-volving quantum
mechanics!*

Historia liczby π :

- pierwsze wzmianki - starożytny Babilion (1900 - 1700 p.n.e.) - $\pi = 3, 125$
- Biblia - $\pi = 3$ (2 Krn 4, 2 - Następnie sporządził odlew okrągłego „morza” o średnicy dziesięciu łokci, o wysokości pięciu łokci i o obwodzie trzydziestu łokci.)
- Archimedes - $\pi \in (3\frac{10}{71}, 3\frac{1}{7})$ (użył 96 - kątów foremnych)
- Chińczycy - $\pi = \frac{22}{7}$ oraz $\pi = \frac{355}{113}$
- Ludolf van Ceulen (1540 – 1610) – obliczył 35 cyfr rozwinięcia dziesiętnego π . Na jego cześć π została nazwana *ludolfiną*. Liczba ta została wryta na jego nagrobku.
- William Jones – wprowadził oznaczenie π na liczbę 3,1415... (w 1706)
- Johann Heinrich Lambert – w 1761 roku udowodnił, że π jest liczbą niewymierną
- Carl von Lindemann – udowodnił, że π jest liczbą przestępną (1882)

Fraszki o π :

Na liczbę Pi

*Dwie kreseczki, jeden daszek
taki śmieszny tworzy znaczek...
cóż to znaczy?? - ktoś z nas kpi??
ach już wiem, to tylko liczba Pi.*

(Krzysztof Węsierski)

O π latpdarnie

*Nawet liczbę Eulera
zazdrość wobec π zżera,
bo zależy od niej tyle praw
że galerię liczbowych sław
otwiera.*

(Jacek Podlewski)

